

Bespreking van de Wet natuurbescherming

Deel 14 – Over de jacht – deel 1

In Dier & Milieu 2018/3 hebben we de bespreking van schadebestrijding afgerond. We zagen de verschillende bevoegdheden van het bevoegd gezag, de regels met betrekking tot populatiebeheer, de aanwijzing van exoten en invasieve soorten. De bestrijding van muskusrat en beverrat, rosse stekelstaart en nijlgans vinden in de artikelen 3.16 t/m 3.19 Wet natuurbescherming de wettelijke basis.

De jacht

Het wordt tijd dat we gaan nadenken over de jacht. In 2009 zijn we gestart met een behandeling van de Flora- en faunawet. De trouwe lezers van ons vakblad die de artikelenserie van de Flora- en faunawet bewaarden zullen soms overlappings tegenkomen omdat paragraaf 3.5 over de jacht in de Wet

In 2009 zijn we gestart met een behandeling van de Flora- en faunawet

natuurbescherming overeenkomsten vertoont met de bepalingen uit de 'oude' Flora- en faunawet en zelfs uit de nog oudere Jachtwet. Mogelijk verwijzen we een enkele keer naar de serie die we negen jaar geleden in ons vakblad startten.

Gerechtigd tot jagen

De wetgever begint in artikel 3.20 lid 1 van de wet met het beschrijven aan wie het is toegestaan om in strijd met de verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 wild

te vangen, te doden en te verontrusten en met het oog daarop op te sporen. Wat valt ons verder nog op in artikel 3.20 lid 1 van de wet?

De wetgever zegt in het eerste artikel over jacht direct aan wie dat is toegestaan. De 'vroegere' wetgeving sprak van 'gerechtigd zijn tot het genot van de jacht' maar in de Wet natuurbescherming lezen we over 'toegestaan'. Zit daar verschil in? Ogenschijnlijk wel maar wanneer we de memorie van toelichting lezen blijkt niet dat de wetgever het anders ziet dan in de Jachtwet en Flora- en faunawet. Zie ook artikel 3.23 van de wet. De wetgever schrijft: 'Het recht om te jagen komt toe aan

de jachthouder. De jachthouder is degene die krachtens eigendom, een beperkt recht, een pachtovereenkomst of een huurovereenkomst, gerechtigd is tot het jagen in een veld.'¹

We kunnen dus nog steeds spreken van een 'recht tot jagen' dat alleen de jachthouder toekomt. Niemand anders is daartoe bevoegd, gerechtigd. De jachthouder is door de wetgever aangewezen als de persoon die de verbodsbepalingen mag overtreden, mits hij of zij zich aan de voorwaarden houdt. We staan er vaak niet bij stil. We nemen ons geweer mee, trekken het veld in en schieten een paar wilde eenden. Ja, maar dat kan dus alleen omdat de wetgever de jachthouder heeft uitgezonderd van de verbodsbepalingen. Wanneer hij zich aan de regels van de wet houdt kan hij ongestraft met een vuurwapen dieren doodschieten in het open veld! Betwist hem dat recht niet, ook niet wanneer we anti-jacht zijn. Respecteer de rechten van anderen, ook wanneer u er ethisch anders over denkt. De jachthouder heeft van de wetgever een recht gekregen en belemmer hem of haar daar niet in. Ik wil dit nog eens extra benadrukken niet omdat ik pro- of anti-jacht ben (ik jaag niet en heb ook nooit gejaagd) maar omdat ik de tekst van de wet op de voet volg en soms even stilsta bij hoe wij het in Nederland geregeld hebben. De jachthouder is gerechtigd tot jagen en tast die wettelijke bevoegdheid niet aan.

We nemen ons geweer mee, trekken het veld in en schieten een paar wilde eenden

¹ Memorie van toelichting, Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 33 348, nr. 3, blz. 171.

De groene wetgeving toegelicht

Deel 1: begripsbepalingen

Vaandels is er bij de lezers van ons vakblad Dier en Milieu belangstelling voor de groene wetgeving. Deze wetgeving is op sommige punten complex en leidt voortdurend tot verschillende inzichten. Enerzijds hoort dat nu eenmaal bij wetgeving en handhaving, vervolging en rechtspraak, maar anderzijds hebben handhavers en juristen behoefte aan goede informatie om de wet- en regelgeving te kunnen controleren en indien nodig handhavend op te treden. Het vakblad Dier en Milieu wil daar een bijdrage aan leveren. De redactie vond het daarom nuttig om steeds een onderdeel van deze wetgeving te laten bespreken. In dit nummer willen we een begin maken met wat begripsbepalingen van de Flora- en faunawet. Verwacht geen uitgebreide juridische uiteenzetting waarin alles aan de orde komt. Ik wil wat praktische zaken noemen waaraan de man of vrouw in het veld behoefte heeft en omdat ik de wijsheid niet in pacht heb sta ik open voor correcties of aanvullingen van de lezer!

Flora- en faunawet

En van de 'centrale' groene wetten is de Flora- en faunawet. Een wet die op 1 april 2002 in werking trad en de toenmalige Jachtwet, Vogelwet 1936, Wet bedreigde uitheemse diersoorten en hoofdstuk V van de Natuurbeschermingswet vervangt. Of de handhavers zagen te wachten op deze wet durf ik te betwijfelen. Immers de 'oude' Jacht- en Vogelwet waren voldoende duidelijk om op te treden. Ze waren vooral minder vatbaar voor tweeledige interpretatie dan nu het geval is. Na bijna zeven jaren ervaring met deze wet kunnen we gerust vaststellen dat het in de praktijk van oppso-

ring, vervolging en rechtspraak meer verwarring dan duidelijkheid heeft gebracht. Wat dat betreft is het van harte te hopen dat de wetgever een grondige reparatie van deze wet zal uitvoeren en daarbij de handhavers (politie en Bos's) maar ook juristen van het Functioneel Parket zal betrekken.

Doel van de Flora- en faunawet

Maar goed de Flora- en faunawet is een feit en we zullen het er als handhavers mee moeten doen.

Laten we eens beginnen met samen te vatten wat deze wet regelt.

Waar de Natuurbeschermingswet 1998 zich richt op de bescherming van gebieden, waaraan diersoorten bescherming moeten vinden, richt de Flora- en faunawet zich op de bescherming van de diersoorten en plantensoorten zelf. Daarom vinden we in de Flora- en faunawet algemene verbodsbepalingen die handelingen met beschermde diersoorten (zowel inheems als uitheems) verbieden. De wet regelt echter ook verschillende mogelijkheden waarbij deze beschermde soorten mogen worden gevangen of zelfs gedood. Denk aan de uitgebreide titel over jacht, de paragraaf met bijbehorende besluiten over beheer- en schadebestrijding, het Besluit en de Regeling over vrijstellingen, onthefingen en vergunningen.

Algemene bepalingen

In hoofdstuk 1 van deze wet staan algemene bepalingen. De wetgever heeft daar verschillende begrippen opgesomd die in allerlei bepalingen verderop in de wet terug komen. Iedere rechter zal altijd terug keren naar hoofdstuk 1 om te lezen: 'wat verstaat de wetgever onder...' Daarom zijn de artikelen 1 en 2 van de Flora- en faunawet heel belangrijke artikelen.

We vinden in de Flora- en faunawet algemene verbodsbepalingen die handelingen met beschermde diersoorten (zowel inheems als uitheems) verbieden. (foto: A. Bosscha)

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van de diersoorten en plantensoorten zelf.

6 Dier & Milieu 2009/2

Begripsbepalingen

We zouden verwachten dat de wetgever bij de begripsbepalingen bij 'jachthouder' naar artikel 3.20 van de wet verwijst. Maar nee, dan lezen we artikel 3.23 en wat staat daar? Daar lezen we vertrouwde woorden 'gerechtigd tot het uitoefenen van de jacht in een veld zijn ...' De logica om deze zaken niet in één artikel onder te brengen ontgaat mij maar de wijze wetgever zal er ongetwijfeld over nagedacht hebben.

Wie, wat en waar?

Er is nog een opmerking te maken. De jachthouder mag namelijk ook gasten meenemen in het veld. Die gasten hebben zelf geen enkel recht om in een veld dieren te doden, de aanwezigheid van de jachthouder is hun recht. De aanwezigheid van de jachthouder zondert de gasten ook uit van de algemene verbodsbepalingen. Daarom spreekt de wetgever in artikel 3.20 lid 1 van de wet over 'en degenen in gezelschap van de jachthouder'. Zonder de jachthouder zijn de gasten in het veld strafbaar maar door de aanwezigheid van de jachthouder zijn zij ook gerechtigd tot jagen in dat veld. (Ik ga nu nog niet in op lid 4 waar gesproken wordt over de schriftelijke toestemming van de jachthouder).

Artikel 3.20 lid 1 van de wet spreekt over 'wild vangen, doden, verontrusten en met het oog daarop op sporen, ter uitoefening van de jacht'. Dus niet zomaar voor de lol opsporen, maar 'ter uitoefening van de jacht'. En dit mag allemaal in 'zijn jachtveld'. In het jachtveld van de jachthouder. En over welke dieren hebben we

De jachthouder mag ook gasten meenemen in het veld.

het? Wat is wild? Dat noemt de wetgever in lid 2: fazant, wilde eend, houtduif, haas en konijn. Vijf met name genoemde soorten zijn door de wetgever aangeduid als wild en mogen door de jachthouder en zijn gasten in zijn jachtveld worden gevangen, gedood, verontrust en opgespoord, ter uitoefening van de jacht. De jachthouder moet goed voor zijn jachtveld en de wildstand zorgen. De wetgever heeft dat in hetzelfde artikel als morele plicht opgenomen. Zie lid 3 van artikel 3.20 van de wet. Dwingend beschreven: 'De jachthouder doet datgene wat een goed jachthouder betaamt om een redelijke stand van de (bedoeld zal wel zijn 'het') in zijn jachtveld aanwezige wild als bedoeld in het tweede lid te handhaven, dan wel, bij het ontbreken daarvan, te bereiken, en om schade door in zijn jachtveld aanwezig wild als bedoeld in het tweede lid te voorkomen.'

Fazant: één van de vijf met name genoemde soorten die door de wetgever zijn aangeduid als wild

We hebben het niet alleen over de rechten van de jachthouder, dat zagen we zojuist. De jachthouder heeft ook plichten, hij moet goed zorgen voor zijn veld en de wildstand en hij moet zorgen dat het in zijn veld aanwezige wild geen overlast veroorzaakt.

We hopen er volgende keer mee verder te gaan.

Met dank aan Gerrit Hobbelink, Ger van Hout en Henk de Man.

Tekst:

Henri Madern, politie, Eenheid Den Haag, tel. 06-55823185,
e-mail: henri.madern@politie.nl

